

Pentru fotbal, ne umplem de antene

REPORTAJ

Românii sunt nemulțumiți că Liga I nu mai e accesibilă ca altădată

Decizia trustului Intact de a transmite meciurile din Liga I pe canalul sportiv GSP TV, accesibil doar abonaților RCS&RDS, a stârnit îngrijorare printre microbiști.

SORIN GHICA

sorin.ghica@adevarul.ro

Printre cei mai afectați de această decizie se numără și bucureștenii. Oamenii acuză un blat între Liga Profesionistă de Fotbal și Antena 1 și cred că totul e doar o stratagemă comercială de a-i determina să se aboneze la RCS.

În cartierul bucureștean Drumul Taberei, abonații UPC sunt pur și simplu revoltați. "Nu este bine deloc. Soțul meu este microbist și ar vrea să vadă și el meciurile", ne-a declarat Mirela (37 ani), locatară a unui bloc de pe strada Haiducului.

Un alt bucureștean inculcat cu microbul fotbalului nici nu concepe să piardă meciurile echipei favorite. Gheorghe Drăgan (69 ani), abonat UPC, este rapidist de când se știe. "Cum să nu văd meciuri-

le, mai ales acum, când Rădulețu s-a întărit cu atâția jucători din străinătate și trage la titlu sezonul ăsta?", se întreabă retoric bărbatul.

Revolta bărbaților

La sediile UPC, bucureștenii se interesează dacă vor avea acces la noul canal sportiv lansat de Antena 1. "Lumea a început să întrebe, mai ales bărbații. Unii erau foarte supărați că nu vor vedea meciurile", ne-a declarat o casieră de la UPC.

Potrivit femeii, au fost și abonați care au amenințat că vor migra la RCS dacă nu vor putea recepționa GSP TV. "Nu-i înțeleg pe bărbați. Decât să se uite toată ziua la meciuri, mai bine și-ar scoate în oraș nevestele sau prietenele", a mai spus casiera. Cum era de așteptat, cei cărora fotbalul le este indiferent nu sunt afectați că nu vor putea vedea meciurile la televizor. "Dacă totul este legal, n-am nimic împotrivă. Oricum, nu sunt microbist, iar la meciuri mă uit doar la cele ale naționalei. Dacă aș fi fost un împătimit al fotbalului, probabil că i-aș fi înjurat pe cei care

au luat această decizie", ne-a declarat George (37 ani), abonat UPC.

Boom TV vrea să preia emisiunile GSP TV

În situația de a nu putea vedea meciurile sunt și abonații firmei de televiziune prin satelit Boom TV, care are mulți abonați în Capitală. "Ne întreabă clienții cum vor putea și ei să vadă meciurile și nu știm ce să le răspundem. Este anormal, pentru că vedem la televizor meciuri din Italia sau Spania, dar nu putem să le vedem pe ale noastre", ne-a declarat Radu (40 ani), angajatul unei firme subcontractoare a Boom TV.

» Adevărul pg. 23

Dacă aș fi fost un împătimit al fotbalului, probabil că i-aș fi înjurat pe cei care au luat această decizie

George,
abonat UPC

Potrivit acestuia, firma RCS nu are acoperire națională, fiind prezentă doar în marile orașe, iar dacă provincia nu va vedea meciurile la televizor, va fi o mare problemă. Bărbatul spune că Boom TV, pentru a-și mulțumi clienții, va fi interesată să preia emisiunile GSP TV și, implicit, meciurile Ligii 1.

CONCLUZIE

Marea câștigătoare este societatea RCS&RDS

Societatea RCS&RDS este singurul câștigător al acestei situații. Reprezentanții RCS nu-și pot ascunde satisfacția că vor câștiga noi clienți, în detrimentul altor firme de televiziune prin cablu.

"Mulți bucureșteni s-au abonat la noi pentru a putea recepționa GSP TV. Evident, oamenii sunt foarte intere-

sați de meciurile din Liga 1", ne-a declarat o tânără de la relații cu publicul. Femeia ne-a confirmat că majoritatea noilor abonați au migrat de la firmele concurente. RCS&RDS și serviciul de televiziune digitală Digi TV Cablu au introdus deja în grila de programe canalul sportiv GSP TV, în pachetul de bază, care va emite însă

începând cu sfârșitul acestei săptămâni. Pe frecvența alocată acestui post, abonații RCS și Digi TV sunt anunțați că doar pe GSP TV vor putea viziona meciurile de fotbal ale Ligii 1. RCS estimează că numărul celor care se vor abona datorită contractului de exclusivitate încheiat cu GSP TV va fi de ordinul miilor.

ÎN ZONA cea mai tehnică a argoului interlop românesc, câmpul semantic al diferitelor „specializări” e bogat, dar nu tocmai omogen, nici foarte stabil. Instabilitatea semantică, tipică lexicului argotic, se explică prin circulația sa orală, prin riscurile decodării contextuale și prin periodicele remotivări produse de vorbitorii înșiși.

Specializarile meseriei de hoț sînt desemnate mai ales prin derivate de la obiectul sau metoda furtului, cu ajutorul sufixelor de agent: —ar (cel mai frecvent), —aș, —ist, —(n)giu. Unii termeni, mai vechi, au suferit procese de extindere semantică, dobîndind sensuri generale sau peiorative, cu care au intrat în uzul familiar. În această categorie se încadrează desigur *pungaș* (hoțul care fura pungi cu bani), atestat la Anton Pann și devenit cu timpul un termen familiar generic și peiorativ, cu sensul de „escroc”. *Borfaș* (hoțul de *boarfe*, de haine) e cel puțin la fel de vechi, apărînd la Ion Ghica („Pe borfași îi da prin tîrg, bătîndu-i la spate”). Sensul denotativ e încă prezent în *Poarta neagră* a lui Argezi (1939): „Mitică e *borfaș*. Pîndește hainele și rufele întinse pe frînghie și fuge cu ele în brațe”; altmînter, termenul a devenit de mult o desemnare peiorativă pentru hoțul de rînd. În ultima vreme a fost totuși reactualizat, ca etichetă interlopă asumată cu oarecare mîndrie („tupeu de *borfaș*”). Un echivalent pentru „categoria inferioară” a profesiei pare a fi fost și *bojogar*, ieșit din circulație, dar care apărea la Nicolae Filimon, în *Ciocoii vechi și noi*: „Sunteți niște *bojogari*” (cu explicația autorului, în notă: „hoți proști”). Explicația din *Dicționarul limbii române* (Tomul I, 1913) — „cel care ia bojogii aruncați la tăierea vitelor în zalhanale și-i vinde pentru hrana căinilor și pisicilor” — nu e considerată convingătoare de Al. Ciorănescu (în *Dicționarul etimologic al limbii române*, s.v. *bojoc*): acesta presupune că sensul derivatului s-ar baza pe al doilea sens al cuvîntului popular *bojoc* sau *bojog* — care ar însemna, pe lângă „plămîn”, și „pungă”). În acest caz, *boșogarul* ar fi un echivalent perfect al lui *pungaș*. Ideea e plauzibilă, fiind susținută de productivitatea tiparului de derivare și a modelului semantic: în care intra și *ploscar*, cu același sens („hoț”, consemnat de Ștefan Pașca, în 1934, în articolul „Din «argot»-ul românesc”). *Ploscar* este un derivat de la *ploscă*, denumire metaforică, în argoul mai vechi sau mai nou, a pungii cu bani, a poșetei sau a buzunarului. Un derivat similar — *maimușar* — pomește de la sensul argotic metaforic al cuvîntului *maimușă* („geantă, valiză” cf. **România literară**, nr. 14, 2007); *maimușarul* este, în primul rînd, hoțul de bagaje — sens cuprins în glosarele și dicționarele recente de argou (Traian Tandin, *Limbajul infractorilor*, 1993, Nina Croitoru Bobîrniche, *Dicționar de argou al limbii române*, ed. a II-a, 2003, George Volceanov, *Dicționar de argou al limbii române*, 2006).

Găinar e, la origine, hoțul de găini: al cărui personaj prototipic, în literatura română, ni se pare a fi Darcleu, din *Caravana cinematografică*

Specializări interlope

România literară

pg. 15

PĂCATELE LIMBII

a lui Ioan Groșan. Termenul și-a fixat de multă vreme sensul depreciativ, de etichetă familiară pentru autorul unor ilegalități de mica amploare. Un hoț mărunt e privit cu dispreț în interiorul lumii interlope — dar se pare că atitudinea trece ușor și în afară, judecata asupra aptitudinilor fiind mai puternică decât cea asupra moralității.

Destul de vechi și frecvent, inclusiv în literatură (la Argezi, în *Poarta neagră*, la Miron Radu Paraschivescu etc.) e termenul *caramangiu*, cu sensul mai general de „hoț”, dar și cu acela — etimologic — de „hoț de buzunare” (de la *caraman* „buzunar”, devenit și, prin etimologie populară, *caraiman*; cf. **România literară**, nr. 34, 2006). Mai recente sînt sinonimele *panacotist*, *panacotar* sau chiar *panacot*, folosite pentru a-l desemna tot pe hoțul de buzunare, cu precizarea suplimentară (uneori anulată contextual) a locului predilect de operare: mijloacele de transport în comun. Polisemia derivatului e legată de cea a cuvîntului de bază, pentru că *panacot* a căpatat în argou atît sensul de „portofel”, cît și pe acela de „tramvai, autobuz etc.”, devenind chiar și denumire pentru autorul furtului (cf. **România literară** 27, 2001). Termenii din familia lui *panacot* sînt curenți azi în argoul interlop: la Mihai Avasilcăi (*Fanfan, rechinul pușcăriilor*, 1994) apar *panacotist*, „a adăugat imediat că a fost singura dată cînd a făcut așa ceva, meseria lui fiind cea de *panacotist*” (în notă: „hoț de buzunare”), p. 147), dar și alte sintagme care desemnează specializarea: „era șut la *panacoate*” (p. 144); „era șut la *caramane*” (p. 164).

Nu toate derivatele au o circulație largă în interiorul și mai ales în afara mediului argotizant. În seria „rarităților” — totuși perfect normale ca tip de formație lexicală și ca evoluție a sensului — ar putea intra termeni ca *zdrențar*, *lamar*, *ploconar* ș.a. *Zdrențar* a fost înregistrat de Nina Croitoru Bobîrniche, cu o explicație formulată stîngaci („hoț care fură de pe culmile de rufe”), corectată de George Volceanov („hoț specializat în furtul rufelor puse la uscat”). Alți termeni au fost atestați și explicați în presă: „*ploconarii* sunt cei care saltă ploconul, adică fură marfa nesupravegheată, *lamarii* sunt hoții specializați în a fura din genți și buzunare, efectuând o tăietură cu lama” (*Ziarul*, 21.07.2007).

Ar mai rămîne să vorbim despre *pisicari*, *hoți de bună dimineața*, *alpiniști*, *springari*, *spărgeși*, *maradoniști*, *șmenari*, *cocofici*, *bilaitori* — și, în genere, despre *ciorditori*, *șuți*, *șutitori*, *manglitori*, *zulitori*, *troșnitori*, *vastangii*, *digitatori* etc. ■